

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та
міжнародних відносин

Ольга МАКЛЮК

«30» серпня 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕМУАРИСТИКА ХХ СТОЛІТТЯ

підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти

циклу вільного вибору студентів в межах спеціальності
освітньо-професійна програма Історія
спеціальності 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Мільчев Володимир Іванович, доктор історичних наук, професор кафедри
джерелознавчих студій та суспільних комунікацій

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри джерелознавчих студій
та суспільних комунікацій

Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри джерелознавчих студій та
суспільних комунікацій

Сергій БІЛІВНЕНКО

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми

Юлія ГОЛОВКО

2024 рік

МЕМУАРИСТИКА ХХ ст.

Викладач: доктор історичних наук, професор Мільчев Володимир Іванович

Кафедра: джерелознавчих студій та суспільних комунікацій

V корпус, ауд. 309(3^й поверх)

Email: vladmilchev@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-38 (кафедра), 289-76-43 (деканат)

Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/vladimir.milchev.10>

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Історія Бакалаврат					
Статус дисципліни:		Вибіркова					
Кредити ECTS	1	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	4	Тижні	2
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16360				
Консультації: <i>особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, V корпус, ауд. 309, 312;</i> <i>дистанційні – ZOOM: Ідентифікатор: 357 728 9166, Пароль: 12345</i>							

ОПИС КУРСУ

Мета курсу. Курс покликаний сформувати у істориків, здобувачів ступеню бакалаврат комплексу знань про особливості розвитку української мемуаристики ХХ ст.; надати комплексні теоретичні уявлення про методику їх дослідження; закріпити знання про етапи професійного вивчення та публікації мемуарів, меморатів, епістолярій і т.п., станом на поч. ХХІ ст.; прищепити навички пошуку та використання его-джерел при здійсненні власних наукових досліджень.

Завданнями курсу є: з'ясування обставин виникнення основних жанрів історичних джерел, особливо тих, що стосуються історії України; опанування процедурою класифікації его-джерел; навчання фаховому аналізу і визначенню інформативних можливостей досліджуваних джерел.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний світогляд; володіти техніками і технологіями критичного мислення.
ПРН 7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя

ПРН11	Володіти науковою мовою високого теоретичного узагальнення, вміти здійснювати аксіологічний аналіз наукових текстів
ПРН 17	Забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя.
ПРН 18	Знати та розуміти основні принципи і правила, які складають семантичну основу сучасного осмислення загальних питань історичного пізнання
ПРН19	Знати зміст основних категорій і принципів, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю Історія
ПРН 20	Володіти науковою мовою високого теоретичного узагальнення, вміти здійснювати аксіологічний аналіз наукових текстів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник:

1. Історичне джерелознавство : підручник / Я. С. Калакура та ін. К. : Либідь, 2002. 488 с. (<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-171.html>).
2. Казьмірчук М. Г. Джерела особового походження. К. : Логос, 2010. 242 с.
3. Макаrchук С. Писемні джерела з історії України. Львів, 1999. (https://chtyvo.org.ua/authors/Makarchuk_Stepan/Pysemni_dzherela_z_istorii_Ukrainy/).
4. Marius, Richard; Page, Melvin Eugene. A short guide to writing about history. New York: Pearson Longman, 2005. (<https://archive.org/details/shortguidetowrit00mari/mode/2up>).

Тексти та презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів, вміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13823>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Проходження курсу, почасти, відбуватиметься в інтерактивному форматі, шляхом обговорення окремих аспектів теми. Участь здобувачів у диспутах не тільки стимулюватиме їх до засвоєння інструментарію джерелознавчого дослідження, але й сприятиме поглибленню здатності до критичного мислення, аналітичного розбору ситуацій минулого, пов'язаних із формуванням та функціонуванням его-джерел. Крім цього, підготовка здобувачів третього рівня практичних завдань та групових творчих проєктів формуватиме у них вміння працювати в команді, сприятиме поглибленню й систематизації відповідних наукових теоретичних знань та формуванню вмінь обирати метод/сукупність методів/інструментарій різних методів для досягнення поставленої дослідницької мети.

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є доповіді за темами курсу, участь у дискусії, рецензування наукових статей та монографій, укладання термінологічного словника та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Тестування у системі Moodle

Підготовка тексту доповіді на наукову конференцію із застосуванням інструментарію відповідного методу

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Тиждень 1 Лекція 1	Его-джерела (джерела особового походження): визначення та класифікація	<i>Доповідь</i> : розкриття змісту поняття «мемуарне джерело» принагідно до досліджуваної наукової проблематики	Max10
Тиждень 1 Практ. 1	Мемуари: класифікація за жанрами, походженням авторів, тематикою та періодами створення	<i>Самостійна робота</i> : написання плану-проспекту тексту аналізу мемуарів, використаних у наукових дослідженнях студента	Max10
Тиждень 1 Лекція 2	Історіографічне засвоєння проблеми вивчення его-джерел вітчизняними та зарубіжними науковцями	<i>Доповідь</i> : представлення експрес-нарисів наукового вивчення вченими-попередниками мемуаристики за темою наукових досліджень	max10
Тиждень 2 Лекція 3	Щоденники, як історичне джерело	<i>Дискусія</i> : обговорення співвідношення суб'єктивного та об'єктивного в даному виді мемуаристики	max10
Тиждень 2 Практ. 2	Епістолярії: інформаційний потенціал приватного та службового листування	<i>Есе</i> : написання тексту про вплив освітнього рівня та психологічних рис авторів епістолярій на їх інформативний потенціал	max10
Тиждень 2 Лекція 4	Меморати й мемуари українців – учасників та очевидців воєнних конфліктів 1914-1921, 1939-1945, 2014-2022 рр., як джерело історичних досліджень	<i>Самостійна робота</i> : представлення аналітичної записки щодо специфічних рис даного різновиду его-джерел, із розкриттям інформаційного потенціалу для історичних реконструкцій	max10
Залік		1. Тестування у системі Moodle 2. Підготовка тексту доповіді на наукову конференцію	max10 max30

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. «Бердянський літописець» Василь Крижанівський / упоряд.: І. І. Лиман, В. М. Константинова. Бердянськ–Київ–Едмонтон : Тандем-У, 2007. 300 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
2. «У вирі вселенських потрясінь»: мемуарна спадщина мешканців Степової України першої третини ХХ ст. / Упоряд. Мільчев В.І., Молдавська Т.І., Молдавський Р.Л. (Серія «Джерела з історії соціальних рухів на Півдні України». Випуск 3) Київ, 2014. 230 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/Moldavskyi_Roman/U_vyri_vselenskykh_potriasin_memuarna_spadschyna_meshkantsiv_Stepovoi_Ukrainy_pershoi_tretyny_XX_st/
3. Волоніць В. С., Гедьо А. В. Делієва Олександра Агафонівна і її мемуари «1848–1998 р. 150 років з життя родини Делієвих» // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем-У, 2006. Т. 9. Ч. 2. С. 18-22. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
4. Джерелознавство і археографія історії України: Матеріали до бібліографії / Укладач М. Ковальський. Інститут української археографії АН України. К., 1993. 104 с. (http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERM S=0&S21STR=0015238).
5. Дорошенко Д. Мої спомини про давнє минуле (1901–1914 роки) : науково-популярне видання. К. : Темпора, 2007. 272 с. (<https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=10531>).
6. Записки гуляйпільського анархіста Вольдемара Антоні // Упорядник В. Чоп / Старожитності Південної України. Випуск 15. Запоріжжя: РА «Тандем У», 2006. 120 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
7. Листи Зенона Кузелі до Михайла Грушевського / Упорядники В. Наулко, В. Старков // Старожитності Південної України. Випуск 11. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 2005. 84 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
8. Листи Мирона Кордуби до Михайла Грушевського і Федора Вовка / Упорядники В. Наулко, В. Старков // Старожитності Південної України. Випуск 14. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 2005. 100 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
9. Листування Б. Грінченко – Ф. Вовк / вступ та коментарі В. Наулка, Н. Карповець та Н. Зіневич // Старожитності Південної України. Випуск 7. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 2001. 52 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
10. Листування М.Ф. Біляшівський – Ф.К. Вовк / вступ та коментарі В. Наулка // Старожитності Південної України. Випуск 8. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 2002. 76 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
11. Лях Д. З. Спогади про життя моє // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2006. Т. 9. Ч. 2. С. 103–159. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
12. Мемуари Михайла Алексєєва // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2005. Т. 5. Кн. 2. С. 489–770. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
13. Мільчев В.І., Кременчуцький І.Ю. Епістолярії мешканців південно-східних областей України: об'єкт дослідження та джерело інформації (1940-і – поч. 1990-х рр.) // Історія Степової України: стратегії дослідження та репрезентації. Збірник матеріалів наукової конференції. – Запоріжжя: АА Тандем, 2021. – С. 215-235. (Бібліотека ІФ ЗНУ).

14. Milchev V., Filas V. Ivan Shterev's memoirs as a source for studying the self-identification of the population living north of the Azov Sea in the 1920s–1930s under conditions of multiculturalism // *RevistadeEtnologie șiCulturologie*. Chișinău, 2022.Vol. XXXI.C. 75-83.(<https://ethnology.ich.md/arhive/1203>).
15. Молодик М. В. Спомини // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2005. Т. 5. Кн. 1. С. 321–376.(Бібліотека ІФ ЗНУ).
16. Пархоменко В. Національно-визвольна боротьба та революційні події 1914–1921 рр. в українській мемуаристиці / Наук. ред. О. П. Реєнт. Міністерство освіти і науки України; Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв: Ліон, 2014. 480 с. (<http://resource.history.org.ua/item/0009710>).
17. Рубель В. Історія... // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2005. Т. 5. Кн. 1. С. 101–182. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
18. Спогади В. А. Луцинського про масток Попових (м. Василівка) та м. Олександрівськ // Спогади Луцинських : дворянська родина на зламі епох / упор. : А. Г. Олененко, В. М. Стойчев, В. М. Філас, Г. І. Шаповалов. Василівка ; Запоріжжя, 2013. С. 12–168.(Бібліотека ІФ ЗНУ).
19. Старовойтенко І. Листи Євгена Чикаленка як джерело просопографічної інформації про автора / Старовойтенко Інна // Спеціальні історичні дисципліни:питання теорії та методики. 2005. №12. С. 232. (http://resource.history.org.ua/publ/sid_2005_12_2_232). (Бібліотека ІФ ЗНУ).
20. Старовойтенко Ірина. Мемуари Є.Чикаленка та С.Ерастова як джерело історико-географічної інформації про Херсонщину та Кубань кін. XIX - поч.ХХ ст. // Історико-географічні дослідження в Україні. 2006. № 9. С. 452-465. (http://resource.history.org.ua/publ/geo_2006_9_452).
21. Усна історія російсько-української війни (2014 – 2019 роки). Випуск 1-5. К.: К.І.С., 2015-2019. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
22. Чабан М. У старому Катеринославі (1905–1920 рр.): хрестоматія : місто на Дніпрі очима українських письменників, публіцистів і громадських діячів. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2001. 360 с. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
23. Чоп В. Селянські рукописи Південної України як історичне джерело // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2005. Т. 5. Кн. 1. С. 47–73. (Бібліотека ІФ ЗНУ).
24. Щоденник Івана Ярошенка // Джерела з історії Південної України. Запоріжжя : Тандем–У, 2005. Т. 5. Кн. 1. С. 261–320.(Бібліотека ІФ ЗНУ).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронна бібліотека Інституту історії України НАН України ([http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_elib&S21ALL=\(%3C.%3EIHU%3D!%3C.%3E\)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_elib&S21ALL=(%3C.%3EIHU%3D!%3C.%3E)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10)).
2. Електронна бібліотека Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України (http://archeos.org.ua/?page_id=16539).
3. «ПРОЖИТО»: власні історії в електронному корпусі щоденників (<https://prozhito.org/>).
4. ЧТИВО: Електронна бібліотека (<https://chtyvo.org.ua/genre/istorychna/books/>).
5. Preservation, storage and accessibility for archives of the pre-industrial rural society of the Ukrainian Steppe (EAP164). British Library (<https://eap.bl.uk/project/EAP164>).

6. Library Research: Primary and Secondary Sources. Bowling Green State University, Ohio (<https://libguides.bgsu.edu/c.php?g=227153&p=1505675>).
7. Repositories of Primary sources by University of Idaho (<http://www.uiweb.uidaho.edu/special-collections/other.html>).
8. Research Using Primary Sources. University of Maryland (<https://lib.guides.umd.edu/c.php?g=466216&p=3189977>).

РЕГУЛЯЦІЯ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі CE3H Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

¹Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, засади академічної доброчесності, правила використання доступу до мережевих баз даних під час занять, канали комунікації студентів із викладачем і т.п.

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база WebofScience: <https://apps.webofknowledge.com>

Комунікація:

Планове спілкування викладача з Студентами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі Zoom. Базовою платформою для комунікації викладача з Студентами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити Студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача третього рівня вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих Студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів і аспірантів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В.В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-пятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:
для Студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
для Студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю
<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.